

Восени 2018 року умови для підготовки ґрунту, посіву озимих культур і їх початкового розвитку, через тривалу відсутність ефективних дощів, і як наслідок, недостатнього зволоження орного шару ґрунту, були вкрай несприятливими.

У вересні в південно-західних районах області випало всього 17-18 мм опадів, що становило 41-44% від норми.

У жовтні кількість опадів не перевищувала 1-12 мм або 4-46% від місячної норми.

При цьому необхідно зазначити, що у вересні максимальна температура доходила до 36 °С. У жовтні середньомісячна температура була на 2-3 °С вищою за норму, а максимальна перевищувала 24-27 °С, що є рідкістю для цієї пори року.

У листопаді кількість опадів становила 29 мм або 76% від норми, при цьому температура була на 1-2 °С нижча за норму і знижувалася до 10-12 °С морозу.

На такому аномальному по вологозабезпеченості та температурному режиму фоні проходила осіння посівна кампанія та розвиток рослин.

Незважаючи на це, аграрії посіяли 1017,4 тис. га озимих культур, що більше минулого року на 84 тис. га, в тому числі 805,8 тис. га озимих на зерно, що на 28,4 тис. га більше, ніж торік, та 209,9 тис. га озимого ріпаку, що більше на 56 тис. га.

Серед озимих зернових культур 542,1 тис. га займає озима пшениця, 263,2 тис. га - озимий ячмінь, 0,4 га-жито.

Через несприятливі погодні умови не на всіх посівах отримано сходи озимих. За даними моніторингу зернові зійшли на 704,4 тис. га, що становить 87,4% від посіяного, а сходи ріпаку отримано на 205,8 тис. га або 98% площ.

Особливо складна ситуація в південних районах. У Ренійському районі сходи озимих зернових культур отримано на 25% посівів, у Болградському на 44%, в Ізмаїльському на 55%, у Татарбунарському на 69%, в Арцизькому трохи більше 70%. Не набагато краща ситуація в Кілійському, Тарутинському, Саратському та Б.-Дністровському районах. Є проблеми в Біляївському та Овідіопольському районах.

При цьому необхідно зазначити, що за спостереженнями, які проводяться на таких посівах, в більшості випадків, насіння проросло, почало формувати кореневу систему, не вийшло тільки на поверхню ґрунту.

Моніторинг стану тих посівів, на яких сходи отримано дає таку картину: 528,5 тис. га посівів знаходяться в доброму та задовільному стані, тобто вони розкущились або сформували 2-3 листочки, це 75% площ, а на 175,9 тис. га або 25% площ – сходи слабкі і зріджені і тут теж питань дуже багато, як за ними доглядати, що, коли і в якій кількості вносити, щоб отримати максимально можливий урожай.

Якщо узагальнити площі на яких відсутні сходи та ті, де вони слабкі і зріджені, то сьогодні третина озимини в області під великим питанням і в основному ці поля знаходяться в південних районах.

Не додавали оптимізму низькі запаси вологи в метровому шарі ґрунту на початку зими. Станом на 28 листопада на більшості площ під озимими культурами, запаси вологи в метровому шарі ґрунту становили 53-99 мм або 36-64% найменшої польової вологоємності. Із присутніх тут районів - в Болграді під озимими в метровому шарі було 62 мм (торік - 108 мм), в Ізмаїлі 88 мм (102 мм), в Тарутино 80 мм (147 мм), в Татарбунарах 99 мм (128 мм), у Шевченково 100 мм (161 мм), в Сараті 114 мм.

У грудні, випало 26 мм опадів, що становить 63% від місячної норми, у січні - 48 мм опадів або 133% місячної норми.

Зимові опади позитивно позначались на вологозабезпеченості ґрунту. Так станом на 8 лютого в Болграді в метровому шарі налічується 136 мм вологи (торік було 146 мм), в Шевченково 145 мм (168 мм), в Татарбунарах 162 мм (164 мм), в Тарутино 101 мм (154 мм), в Сараті 123 мм, в Ізмаїлі 117 мм (124 мм). Такі запаси вологи дають підстави сподіватись, що при пересіві озимих кукурудзою чи соняшником-ці культури зможуть сформувати необхідний урожай.

Втішає також, що поки-що ні разу за всю зиму, мінусові температури на глибині вузла кущіння не опускалися до критичних і не усугубили ситуацію з перезимівлею посівів.

Відповідно до структури посівних площ прогнозується, що ярий клин сільськогосподарських культур займатиме в цьому році 835,4 тис. га, в тому числі ярі зернові 329,3 тис. га, технічні 416,1 тис. га, картопля та овоче-баштанні 51 тис. га, кормові культури 39 тис. га. В зерновій групі під ранні культури відводиться 131,5 тис. га, кукурудза займе 160 тис. га, круп'яні культури та сорго 15,9 тис. га. Серед технічних культур під соняшник відведено 400 тис. га.

Для проведення посівних робіт необхідно 30,9 тис. тонн насіння ярих зернових культур та 2,4 тис. тонн насіння соняшнику.

В основному господарства використовують насіння власного виробництва за виключенням насіння кукурудзи та соняшнику, 60% якого закуповується через посередницькі структури за межами України. Проблем з забезпеченістю насінням не виникає, хоча є підвищений попит на насіння ярого ячменю.

Для проведення підживлення озимих культур та посіву ярих культур необхідно придбати 172,7 тис. тонн мінеральних добрив. Вже закуплено 113,0 тис. тонн, що становить 65,4% від потреби.

На 80-90% забезпечено потребу в добривах в Ананьївському, Балтському, Б.-Дністровському, Болградському, Іванівському, Ізмаїльському, Окнянському, Ренійському, Савранському, Саратовському та Захарівському районах. Гірша ситуація в господарствах В.-Михайлівського, Миколаївського, Овідіопольського та Ширяївського районів де закуплено тільки від 20% до 40% добрив від потреби. Користуючись лютневими «вікнами», сільгосптоваровиробники приступили до підживлення озимини. Підживлено 310 тис. га посівів, що становить 30,5% від прогнозу.

Господарства Б.-Дністровського, Біляївського, Болградського, Іванівського, Ізмаїльського та Кілійського районів підживили 40-50% посівів. При цьому в Подільському, Миколаївському, Роздільнянському та Ширяївському районах підживлено трохи більше 10% площ.

Важливим чинником, що може вплинути на майбутній врожай є забезпеченість господарств пестицидами. За розрахунками необхідно закупити 1548 тонн засобів захисту рослин. Закуплено 282 тонни, що становить 18% від потреби. В Балтському, Б.-Дністровському, Захарівському, Кодимському, Любашівському, Овідіопольському, Окнянському та Подільському районах забезпеченість засобами захисту рослин становить від 40 до 60%, а в Арцизькому, Біляївському, Болградському, В.-Михайлівському, Тарутинському і Татарбунарському районах менше 5%.

Спеціалісти акцентують увагу, що на посівах озимої пшениці та ячменю з осені залишився значний інфекційний запас збудників борошнистої роси, септоріозу, темно-бурої плямистості, гельмінтоспоріозу, кореневих гнилей, тому при відновленні вегетації відбуватиметься ураження рослин зазначеними хворобами, потрібно готуватися до боротьби з ними.

Незважаючи на те, що в осінньо-зимовий період оброблено проти мишоподібних гризунів 74,5 тис. га озимих, не знято повністю загрозу враження посівів цими шкідниками, тому необхідно активізувати роботу по закупівлі пестицидів.

З врахуванням ситуації на озимому полі, можна спрогнозувати, що нас очікує не простий рік, особливо в фінансовому плані. Тому важливо не упустити можливості скористатись бюджетною підтримкою з боку держави. Нагадаємо, що в бюджеті на 2019 рік закладено понад 6 млрд. грн. на підтримку АПК, в тому числі 400 млн. грн. на сади та виноградники, понад 127 млн. грн. на здешевлення кредитів, майже 900 млн. грн. на компенсацію вартості сільськогосподарської техніки та устаткування вітчизняного виробництва, 800 млн. грн. на підтримку фермерства та 3,5 млрд. грн. на підтримку тваринництва. Серед напрямків підтримки тваринництва зберігаються досить популярні в минулому році заходи щодо компенсації вартості утримання молодняка великої рогатої худоби до 1 року фізичними особами -2,5 тис. грн. за голову, 1,8 тис. грн. за утримання корів юридичними особами, часткова компенсація вартості придбання племінного поголів'я худоби та вартості будівництва тваринницьких приміщень, а також будівництва об'єктів переробки тваринницької продукції і **увага-новий напрямок**-часткове відшкодування вартості будівництва та реконструкції об'єктів із зберігання та переробки зерна.

У минулому, 2018 році, агротоваровиробники області отримали з державного бюджету 125,2 млн. грн. підтримки, в тому числі на здешевлення кредитів 8,3 млн. грн., на фермерство 12,1 млн. грн., на сади та виноградники 11,3 млн. грн., на тваринництво 25,2 млн. грн., на техніку 68,3 млн. грн.